

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

International Prostate Symptom Score (IPSS)¹

9-7-2013

review: RH Naber
invoer: E v Engelen

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige
Aandoening (ICD)	Urogenitaal (Urine-incontinentie)
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Overige

- *Korte beschrijving* → De International Prostate Symptom Index¹ (IPSS) is een vragenlijst die klachten die te maken hebben met het bewaren van urine en met de mictie in de afgelopen maand inventariseert en kwantificeert. De lijst is ontwikkeld en gevalideerd voor patiënten met benigne prostaathypertrofie (BPH)² en is ook gevalideerd voor mannen en voor vrouwen met mictieklachten³. De vragenlijst bevat zeven items. De items 2, 4 en 7 hebben betrekking op het bewaren van urine en de items 1,3,5 en 6 op de mictie. De antwoorden betreffen de frequentie van voorkomen van 'niet één keer' tot 'vrijwel elke keer'. Er is een aparte kwaliteit van leven vraag, de achtste vraag.
- *Doelgroep* → mannen en vrouwen met mictieklachten
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → AUASI door Barry MJ², 1992, Journal of Urology. In 1999 door de World Health Organization (WHO) vastgesteld als IPSS: AUASI met toegevoegde kwaliteit van leven vraag.
 - ✓ *Nederlandse versie* → Badia X¹, 1997, European Urology.

2 Doel van het meetinstrument

- *Evaluatief/Effectiviteit*
- *Inventariserend*

3 *Soort/ Vorm van het meetinstrument*

- *Vragenlijst*
- *Opbouw* → totaal 8 items, subcategorie A mictieklachten (4 items voor mictie, 3 voor bewaren van urine); subcategorie B kwaliteit van leven (1item). Met totaalscore wordt de score van categorie A bedoeld. De kwaliteit van leven scoort apart.
- *Invulinstructie* → geen; De IPSS is een door de patiënt zelf in te vullen vragenlijst die ook kan worden voorgelezen en ingevuld door de onderzoeker met een acceptabele betrouwbaarheid.⁴
- *Meetniveau* → Items subcategorie A: 6-punts-schaal (van 0 tot 5): per item:ordinaal
Subcategorie B: kwaliteit van leven: 7 punts-schaal (0-6): ordinaal
- *Meetniveau* → Totaalscore items subcategorie A: (0-35): het meetniveau is ordinaal

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja

5 *Methodologische kwaliteit*

Indien er van de Nederlandstalige versie geen gegevens beschikbaar waren, zijn de Engelstalige gegevens van het meetinstrument verwerkt (onder vermelding van ENG).

- **Interne consistentie ENG**
 - Gehele lijst:
 - Subcategorie lijst: mictieklachten
Cronbach's α : N= 156, P: BPH en controles: 0.86²
Cronbach's α : N= 1620, P: vrouw en man in eerste en tweede lijn met een variatie aan klachten, niet specifiek gerelateerd aan mictie: 0.81³
- **Reproduceerbaarheid ENG**
 - ✓ *Betrouwbaarheid (reliability)* →
 - Gehele lijst:
 - Subcategorie lijst: mictie
test-hertest r: N=156, P: BPH en controles: 0.92²
ICC: N=1229 P: BPH > 45 jaar 0.74⁵
 - ✓ *Overeenkomst (agreement)* → geen gegevens bekend
- **Validiteit ENG**
 - ✓ *Content validity* → De IPSS is valide voor het meten van mictieklachten bij mannen en bij vrouwen.^{2,3} De IPSS is niet gericht op incontinentie voor urine en niet op pijn rond de mictie.⁶

- ✓ *Criterion validity* → Er is geen gouden standaard. Er zijn zwakke correlaties met prostaatvolume ($r=0.19$), peakflowrate (-0.18) en residu na mictie ($r=0.25$)⁷.
- ✓ *Construct validity*
 - De IPSS heeft goede convergente validiteit. Spearman's rho voor de items 1,3, 5 en 6 in de component mictie >0.33 . Voor de component bewaren geldt dit bij vrouwen voor de items 2, 4 en 7 en bij mannen voor de items 2 en 7. Bij mannen bevat item 4 beide componenten. De IPSS heeft goede divergente validiteit voor de componenten mictie en bewaren. Spearman's rho ≤ 0.33 . N= 1620, P: vrouw en man in eerste en tweede lijn met een variatie aan klachten, niet specifiek gerelateerd aan mictie: 0.81 ³
 - Correlatie IPSS en mate van hinder: N=156, P BPH en controles: $r=0.65-0.72$.²
 - Correlatie IPSS met Symptom Problem Index en met kwaliteit van leven N=1232, P : vrouw, mean 54,6 jaar ,dossierstudie op urologieafdeling, Spearman's rho : 0.858 .⁸
 - Discriminante validiteit : Het totaal van de 7 mictie vragen onderscheidt patiënten met BPH van gezonden : receiver operating characteristic area : 0.85 ± 0.03 .²

- **Responsiviteit / longitudinale validiteit ENG**

N=27, P : mannen na prostatectomie : vermindering mean 10,5 punten (95% CI 8.1-12.9)²
 Standard Effect Size : N=1145, P: BPH >45 jaar : -0.74 ⁵ ; Guyatt responsiveness statistic: -0.82 ⁵

6 **Hanteerbaarheid/ Feasibility**

- *Taal* → Nederlands
- *Benodigdheden* → formulier en pen
- *Randvoorwaarden* → patiënt dient de lijst te kunnen begrijpen en scoren
- *Benodigde tijd* → minder dan 5 minuten
- *Gebruikershandleiding* → nee

7 *Normgegevens*

- *Uitkomstklassen en normgegevens* →
Score op vragen 1-7: 0-35, waarvan bewaren 0-15 en mictie 0-20. Kwaliteit van leven vraag: 0-6. Hoe hoger de uitkomst hoe ernstiger de klachten.
Score 0-7 : geen of geringe klachten
Score 8-19 : matige klachten
Score 20-35: ernstige klachten.²
- *Welke normgroep.*
Bij 55-72 jarige mannen is er een zeer zwakke correlatie met het toenemen van de leeftijd: $r=0.09^6$. 82 % geeft geen mictieklachten aan, terwijl 6% ernstig en 24 % matig scoort op de IPSS.⁷
Bij 1143 volwassenen zonder mictieklachten: IPSS score stijgt met de leeftijd, bij mannen sterker dan bij vrouwen. 17% van de gezonde mensen scoort matige klachten op de IPSS en 1 % ernstige¹⁰.
Bij 197 ongeselecteerde volwassenen scoren mannen en vrouwen per leeftijdscategorie gelijkwaardig en oplopend met de leeftijd.¹¹
- *Wanneer klinische verandering;*
MID: gemiddeld bij man en LUTS geassocieerd met BPH: 3, sensitiviteit 0.68, specificiteit 0.70. Deze is gerelateerd aan baseline en correspondeert met 15% vermindering.^{5,9}

8 *Overige gegevens*

- De vragen 1-7 van de International Prostate Symptom Score zijn dezelfde als die van de American Urological Association Symptom Score (AUASS). De IPSS heeft een extra vraag, de kwaliteit van leven vraag.
- De Nederlandse Vereniging voor Urologie beveelt de IPSS aan om te gebruiken bij de initiele diagnostiek bij mictieklachten bij oudere mannen.

9 *Literatuurlijst*

1. Badía X, García-Losa M, Dal-Ré R. Ten-language translation and harmonization of the International Prostate Symptom Score: developing a methodology for multinational clinical trials. *Eur Urol.* 1997;31(2):129-40.
2. Barry MJ, Fowler FJ, O'Leary MP et al. The American Urological Association symptom index for benign prostatic hyperplasia. The Measurement Committee of the American Urological Association. *J Urol.* 1992; 148(5):1549-57.
3. Okamura K, Nojiri Y, Osuga Y, Tange C. Psychometric analysis of international prostate symptom score for female lower urinary tract symptoms. *Urology.* 2009 Jun;73(6):1199-202.
4. Barry MJ, Fowler FJ, Chang YC et al. The American Urological Association Symptom Index: does mode of administration affect its psychometric properties? *The J of Urol.* 1995 154;1056-1059.
5. Barry MJ, Williford WO, Chang Y et al. Benign prostatic hyperplasia specific health status measures in clinical research: how much change in the American Urological Association symptom index and the benign prostatic hyperplasia impact index is perceptible to patients? *J Urol.* 1995 Nov;154(5):1770-4.

6. Fujimura T, Kume H, Nishimatsu H. Assessment of lower urinary tract symptoms in men by international prostate symptom score and core lower urinary tract symptom score. *BJU Int.* 2012 May;109(10):1512-6
7. Bosch JL, Hop WC, Kirkels WJ, Schröder FH. The International Prostate Symptom Score in a community-based sample of men between 55 and 74 years of age: prevalence and correlation of symptoms with age, prostate volume, flow rate and residual urine volume. *Br J Urol.* 1995 May;75(5):622-30.
8. Scarpero HM, Fiske J, Xue X, Nitti VW. American Urological Association Symptom Index for lower urinary tract symptoms in women: correlation with degree of bother and impact on quality of life. *Urology.* 2003; 61(6):1118-22.
9. Ruffion A, De La Taille A, Delmas V et al. The minimal important difference (MID) about the International Prostate Symptom score (IPSS). *European Urology Supplements*, Volume 7, Issue 3 (March, 2008), p. 129. ISSN: 1569-9056 DOI: 10.1016/S1569-9056(08)60232-8 Elsevier Science
10. Van Haarst EP, Heldeweg EA, Newling DW, Schlatmann TJ. A cross-sectional study of the international prostate symptom scores related to age and gender in Dutch adults reporting no voiding complaints. *Eur Urol.* 2005 Mar;47(3):334-9.
11. Lepor H, Machi G. Comparison of AUA symptom index in unselected males and females between fifty-five and seventy-nine years of age. *Urology.* 1993 Jul;42(1):36-40.